МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ - ПАЗАРДЖИК

ОТДЕЛ "ПРОФИЛАКТИКА НА БОЛЕСТИТЕ И ПРОМОЦИЯ НА ЗДРАВЕТО"

ДОКЛАД

с анализ на резултатите от мониторинга и контрола на нейонизиращите лъчения, като фактор на жизнената среда и на обектите, източници на нейонизиращи лъчения

през 2024 година

Въведение в електромагнитните полета

Електромагнитното поле (ЕМП) – представлява вид материя, която се характеризира със силово действие върху заредени частици. Дефинира се и като съвкупност от променливи, взаимно индуциращи се вихрови електрическо и магнитно полета. При микроскопско наблюдение електромагнитното поле проявява дискретни свойства – състои се от елементарни частици (кванти или фотони), а в условията на макроскопско наблюдение, електромагнитната енергия се разпространява във формата на електромагнитни вълни, които от своя страна могат да се изразят чрез електрическото и магнитното поле, разпространяващи се в пространството. Електромагнитните полета са комбинация от невидими електрически и магнитни полета с различна сила.

Повечето електромагнитни полета, създадени от човека, са със специфична честота, вариращa от **високи** радиочестоти – като тези, използвани от мобилните телефони, през **средни** честоти – като тези, генерирани от компютърните екрани до **изключително ниски честоти** – като тези, генерирани от електрическите проводници.

Съвременните средства за комуникация създават нейонизиращо електромагнитно поле. Нейонизиращо електромагнитно поле е съвсем различно от йонизиращото излъчване (радиация), което се асоциира с рентгеновите и гама-лъчи и техните биологични ефекти върху хората. Няма доказателства за нездравословни ефекти от радиочестотните полета, които са под нивата в международно приетите ограничения. Единственият доказан от науката ефект в тази част на честотния спектър (нейонизиращите лъчения) е повишаване на телесната температура, т.нар. топлинен ефект.

Базовите станции на мобилните оператори и радиопредавателните кули са съоръжения, проектирани за предаване на радиосигнали. Тъй като полевата сила бързо отслабва с разстоянието, повечето хора са изложени на малка част от препоръчителния максимум. Хората, които живеят или работят в близост до предавателни кули са експонирани в най-голяма степен, защото там полетата са най-силни.

Стойностите на електромагнитно поле, създавано от базовите станции и мобилните телефони, са много по-ниски от тези, необходими за произвеждане на топлина с потенциален ефект върху здравето.

В нашата страна нормативният документ, въвеждащ гранични стойности (пределно допустими нива - ПДН) за защита на населението, е Наредба № 9 от 1991 г. за пределно допустими нива на електромагнитни полета в населени територии и определяне на хигиенно – защитни зони около излъчващи обекти (Обн. ДВ, бр. 35 от 03.05.1991 г., попр. ДВ, бр. 38 от 14.05.1991 г., изм. ДВ, бр. 8 от 22.01.2002 г.). Той

регламентира граничните стойности за определен честотен диапазон за стационарни комуникационни източници, излъчващи в населените места.

За честоти от 30 kHz до 30 GHz, съгласно нашето законодателство, се нормира величината "плътност на мощност" (S, μW/cm^2). Приетата гранична стойност за тези честоти у нас, осигуряваща достатъчна защита на здравето на населението е 10 μW/cm^2.

Съгласно действащото законодателство в Република България нейонизиращите лъчения в жилищни, производствени, обществени сгради и урбанизирани територии са фактори на жизнената среда и подлежат на държавен здравен контрол, а обектите, източници на нейонизиращи лъчения са обекти с обществено предназначение и като такива подлежат на регистрация и контрол.

Съгласно чл. 36, ал. 3 от Закона за здравето (Обн. ДВ, бр. 70 от 10.08.2004 г., изм. и доп. ДВ, бр. 18 от 27.02.2018 г.) регионалните здравни инспекции създават и поддържат публичен регистър на обектите с обществено предназначение при условия и по ред, определени с наредба на министъра на здравеопазването, в т.ч. обектите, източници на нейонизиращи лъчения.

1. Регистрирани обекти, източници на нейонизиращи лъчения в Регистъра на обекти с обществено предназначение на територията на областта и по общини

До 30.11.2024 г. в регистъра на обектите с обществено предназначение на РЗИ - Пазарджик са вписани общо 245 обекта, източници на нейонизиращи лъчения, от които 2 бр. са ново регистрирани през 2024 г., а при 8 бр. обекти е настъпила промяна в обстоятелствата.

Няма заличени обекти източници на нейонизиращи лъчения от регистъра на обекти с обществено предназначение за 2024 г. на територията на област Пазарджик.

2. Разпределение на обектите, източници на ЕМП, според собственика

Разпределението на регистрираните обекти, източници на ЕМП според собственици и по общини е посочено в Таблица №1.

Таблица № 1

Общини	Брой станции на мобил-ни опера-тори	Разпределение на обектите източници на ЕМП, според собственика										
		„Космо България Мобайл" ЕАД	„БТК" ЕАД	„А 1 България" ЕАД	„Мобилтел" ЕАД	„Теленор България" ЕАД	„Булсатком" ЕАД	„Макс Телеком" ООД	ДП „Ръководство на въздушното движение"	„Нуртс Диджитълс" ЕАД	„Виваком България" ЕАД	„Цетин България" ЕАД
Батак	**19**	3	4	5	2	5						
Белово	**15**		6	3	1	4						1
Брацигово	**10**	1	4		3	2						
Велинград	**33**	4	10	2	7	2		3			1	4
Лесичово	**4**		1		1	2						
Пазарджик	**82**	6	17	10	11	14	9	1			2	12
Панагюрище	**31**	4	8	9	2	5			1	1		1
Пещера	**10**	4	3		1	1						1
Ракитово	**11**	1	3	2	1	4						
Септември	**19**	2	7	3	2	4	1					
Стрелча	**5**	1	1	1	1	1						
Сърница	**6**	1	1	2		2						
Общо:	**245**	**27**	**65**	**37**	**32**	**46**	**10**	**4**	**1**	**1**	**3**	**19**

3. Обекти, подлежащи на мониторинг

Мониторингът на електромагнитни полета (ЕМП), включва:

- измервания на всички обекти, източници на нейонизиращи лъчения, които са разположени в близост (например върху сгради, разположени в съседство) до детски, учебни и лечебни заведения, които попадат или са разположени по границите на хигиенно-защитната зона, с цел установяване съответствието на нивата на електромагнитните полета с действащите норми и изисквания, съгласно Наредба № 9 от 1991 г. за пределно допустими нива на електромагнитни полета в населени територии и определяне на хигиенно – защитни зони около излъчващи обекти (Обн. ДВ, бр. 35 от 03.05.1991 г., попр. ДВ, бр. 38 от 14.05.1991 г., изм. ДВ, бр. 8 от 22.01.2002 г.).

- измервания в околната среда на 10% от всички обекти, източници на нейонизиращи лъчения, разположени на територията с голяма концентрация на население и жилищни сгради (централна градска част и жилищни комплекси) в големите градове на територията на областта.

В област Пазарджик антените на мобилните оператори са разположени както следва:

- 144 в жилищна територия;
- 101 извън населени места.

4. Обекти с извършен мониторинг

През 2024 г. бе планиран и осъществен мониторинг на 28 базови станции на мобилни оператори, от които 16 разположени в близост до детски и учебни заведения, 1 бр. разположена в близост до лечебно заведение и 11 базови станции, разположени в жилищна територия**.**

I. Обекти източници на нейонизиращи лъчения, разположени в близост до детски, учебни и лечебни заведения. (Таблица № 2).

Таблица № 2

№	Обект, в който се извършва измерването	Източник на ЕМП
1.	ОУ „Любен Каравелов”, гр. Пазарджик, ул. „Панайот Волов” №1	Базова станция тип GSM/UMTS № 3179, гр. Пазарджик, кв. „Запад”, ул. „Панайот Волов” № 2, общ. Пазарджик, обл. Пазарджик; Оператор „Космо България Мобайл” ЕАД
2.	ОУ „Христо Смирненски”, гр. Пазарджик, ул. „Димитър Петков” № 11	Базова станция PAZ 0001 „Антим”, гр. Пазарджик, ул. „Антим I” № 19, вх. А, общ. Пазарджик, обл. Пазарджик; Оператор: „Мобилтел” ЕАД
3.	ДГ „Радост”, гр. Пазарджик, ул. „Димитър Греков” № 2	Базова станция № PAZ 0005 „Острова“, гр. Пазарджик, ул. „Антим I“ №10, сграда с идентификатор 55155.503.1014.1 Оператор: „Булсатком“ ЕАД.
4.	СУ „Георги Брегов”, гр. Пазарджик, ул. „Георги Бенковски” № 20	Базова станция за GSM/UMTS оборудване № PAZ 0007 „Bregov”, гр. Пазарджик, ул. „Георги Брегов” № 13, общ. Пазарджик, обл. Пазарджик; Оператор: „Мобилтел” ЕАД
5.	ОУ „Св. Климент Охридски”, гр. Пазарджик, ул. „Васил Левски” № 58	Базова станция № PAZ 002 - „Данаилов”, гр. Пазарджик, ул. „Васил Левски” № 62, вх. А, сграда с идентификатор 55155.504.886.1, УПИ I-886, за жил. стр-во и търговия, кв. 1216, общ. Пазарджик, обл. Пазарджик; Оператор: „Булсатком” ЕАД
6.	Общежитие на спортно училище СУ „Георги Бенковски“, гр. Пазарджик, бул.“Христо Ботев“ №38	Базова станция PAZ 0005.A. Bonev, гр. Пазарджик, ул. „Петър Бонев“ №120. Оператор: „A1 България” ЕАД.

7.	ДГ „Слънчо", гр. Пазарджик, ул. „Веслец" №1	Приемно-предавателна станция 3057, гр. Пазарджик, ул. „Васил Левски" 64, сграда с идентификатор 55155.501.181.1, оператор „Цетин България"ЕАД
8.	ДГ „Здравец", гр. Пазарджик, ул. „Васил Априлов" 1	Приемно-предавателна станция PAZ0200.A000 „Болнична", гр. Пазарджик, ул. „Васил Априлов" №2, оператор: „А1 България" ЕАД
9.	ОУ „Отец Паисий", гр. Батак, ул. „Иван Вазов" № 3	Базова станция PAZ 0003 „Батак", ОУ „Отец Паисий", гр. Батак, ул. „Иван Вазов" № 3, общ. Батак, обл. Пазарджик; Оператор: „Мобилтел" ЕАД
10.	СУ „Александър Иванов - Чапай", гр. Белово, ул. „Тодор Каблешков" № 5	Базова станция PAZ 0004 „Белово", гр. Белово, ул. „Юндола" № 5, бл. 4, вх. Б, общ. Белово, обл. Пазарджик; Оператор: „Мобилтел" ЕАД
11.	СУ „Васил Левски", гр. Велинград, ул. „Кристал" № 10	Базова станция PAZ 0057 „Ленища", гр. Велинград, ул. „Ленища" № 8, УПИ XVII - жил. стр-во, кв 382, общ. Велинград, обл. Пазарджик; Оператор: „Мобилтел" ЕАД
12.	ДГ „Митко Палаузов", гр. Ракитово, ул. „Христо Ботев" № 7	Приемно-предавателна станция PD 2724, гр. Ракитово, ул. „Иван Клинчаров" № 57, УПИ XII-633, кв. 27, общ. Ракитово, обл. Пазарджик; Оператор: „БТК" АД
13.	ПГ по МЗС, гр. Септември, бул. „България" № 72	Базова станция тип GSM/UMTS и радиорелеен възел № 3074, гр. Септември, бул. „България" № 65, вх. А и Б, общ. Септември, обл. Пазарджик; Оператор: „Космо България Мобайл" ЕАД

14.	СУ „Св. Св. Кирил и Методий”, гр. Стрелча, ул. „България” № 69	Базова станция № 3059, гр. Стрелча, бул. „България” № 67, хотел „Стрелча”, общ. Стрелча, обл. Пазарджик; Оператор: „Космо България Мобайл” ЕАД
15.	МЦ „ЕЛСЕМ“, гр. Стрелча, ул. „Иван Павлов“№2	Базова станция PD 2936A, гр. Стрелча, ул. „Иван Павлов“ №13 Оператор: „БТК“ ЕАД
16.	СУ „Св. Св. Кирил и Методий“, гр. Сърница, ул. „Свобода“ №60	Приемно-предавателна станция PF2723_A, гр. Стрелча, ул. „Унген“ №4, общинско общежитие, УПИ XXIII, кв. 15; Оператор: „БТК“ ЕАД
17.	ДГ „Пролет“, гр. Панагюрище, ул. „Кръстьо Гешанов“ 8	Базова станция PAZ0044.A005 „Театъра“, гр. Панагюрище, ул ул. „Петър Карапетров“ №2, УПИ XIV-192, кв. 48,; Оператор „А1 България“ ЕАД

II. Обекти, източници на нейонизирани лъчения, разположени на територията с голяма концентрация на население и жилищни сгради

Таблица № 3

№	Източник на ЕМП, оператор	Адрес на обекта
1.	Приемно-предавателна станция 3259	гр. Пещера, общ. Пещера, ул. „Стефан Кънчев“ №25, сграда с идентификатор 56277.502.22.3, оператор: „Цетин България” ЕАД
2.	Базова станция № 3056	гр. Пещера, ул. „Петър Раков“ № 31, оператор: „Космо България Мобайл“ ЕАД
3.	Приемно предавателна станция PAZ021.A000 Konikom	гр. Пазарджик, общ. Пазарджик, ул. „Граф Игнатиев“ 44, оператор: „А1България” ЕАД

4.	Приемно предавателна станция PAZ0030.A006 Podemnik Novat	гр. Пазарджик, общ. Пазарджик, ул. „Мильо Войвода“ 3, сгради с идентификатори 55155.508.234.3 и 55155.508.234.4, оператор: „A1 България” ЕАД
5.	Приемно-предавателна станция PD2669_C „VELINGRAD“	гр. Велинград, общ. Велинград, ул. „Сергей Румянцев“ 7, сграда с идентификатор 10450.501.2567.1, оператор: „Виваком България” ЕАД
6.	Базова станция 2793	с. Хаджиево, общ. Пазарджик, УПИ XI – Читалище, кв. 38, оператор „Теленор България“ ЕАД
7.	Приемно-предавателна станция №2795	с. Черногорово, общ. Пазарджик, УПИ I- обществени услуги и търговия, кв.43, оператор: „Теленор България” ЕАД
8.	Базова станция № 3224	с. Карабунар, общ. Септември, ул. „Втора“ 15 оператор: „Космо България Мобайл” ЕАД
9.	Базова станция № 2797 „Динката“	с. Динката, общ. Лесичово, УПИ III – за търговия и услуги, кв. 24, оператор: „Теленор България” ЕАД
10.	Приемно предавателна станция №PD 2901_E „GRASHEVO“	с. Грашево, общ. Велинград, УПИ XII – общ., кв. 3, оператор: „БТК” ЕАД
11.	Базова станция №3155	с. Грашево, общ. Велинград, УПИ V-181, кв.3, оператор: „Космо България Мобайл“ ЕАД

Когато източникът на електромагнитното поле излъчва в диапазона над 300MHz се измерва само плътност на мощност S [μW/cm²] - моментна и средна стойност на показателя.

Таблица № 4

No	Свързани източници на ЕМП	Описание на мястото на измерване	Отстояние от източника на излъчване до мястото на измерване Хоризонтално, L [m]	Отстояние от източника на излъчване до мястото на измерване Вертикално, Δh [m]	Моментна стойност на плътността на мощност S [μW/cm²]	Средна стойност на плътността на мощност за 6 min интервал S [μW/cm²]	Пределно допустимо ниво S [μW/cm²]
1	3054	Измерване във вътрешността на сградата: ДГ "Слънчо", гр. Пазарджик, ул. "Васил Левски" №64, последен етаж 3 - спалня	100	25	0,06	0,03	10
2	3054	Измерване във вътрешността на сградата: ДГ "Слънчо", гр. Пазарджик, ул. "Васил Левски" №64, последен етаж 3 - занималня	100	25	0,08	0,05	10
3	3054	Измерване от кота терен: ДГ "Слънчо", гр. Пазарджик, ул. "Васил Левски" №64, пред входа на ДГ	110	30	0,1	0,07	10
4	3054	Измерване от кота терен: ДГ "Слънчо", гр. Пазарджик, ул. "Васил Левски" №64, двор изток	130	30	0,08	0,05	10
5	3054	Измерване от кота терен: ДГ "Слънчо", гр. Пазарджик, ул. "Васил	120	30	0,07	0,04	10

		Левски" №64, двор запад					
6	3059	Измерване от кота терен: СУ "Св. Св. Кирил и Методий", гр. Стрелча, бул. "България" № 69, двор югоизток	30	16	0,04	0,02	10
7	3059	Измерване от кота терен: СУ "Св. Св. Кирил и Методий", гр. Стрелча, бул. "България" № 69, двор югозапад	30	16	0,02	0,01	10
8	3059	Измерване от кота терен: СУ "Св. Св. Кирил и Методий", гр. Стрелча, бул. "България" № 69, пред входа на училището	50	16	0,02	0,01	10
9	3059	Измерване във вътрешността на сградата: СУ "Св. Св. Кирил и Методий", гр. Стрелча, бул. "България" № 69, кабинет по БЕЛ, ет. 3 последен	40	8	0,12	0,1	10
10	3074	Измерване във вътрешността на сградата: Професионална гимназия по механизация на земеделското стопанство, гр. Септември, бул. "България" №72, кабинет по	100	17	0,45	0,37	10

		информатика, ет. 3 последен					
11	3074	Измерване от кота терен: Професионална гимназия по механизация на земеделското стопанство, гр. Септември, бул. "България" №72, през входа на сградата	90	22	0,16	0,12	10
12	3074	Измерване от кота терен: Професионална гимназия по механизация на земеделското стопанство, гр. Септември, бул. "България" №72, двор	70	22	0,16	0,13	10
13	3074	Измерване от кота терен: Професионална гимназия по механизация на земеделското стопанство, гр. Септември, бул. "България" №72, спортни игрища	50	22	0,84	0,84	10

14	3179	Измерване във вътрешността на сградата: ОУ „Любен Каравелов“, гр. Пазарджик, ул. „Панайот Волов“01, етаж 3 последен - коридор	50	19	0,16	0,11	10
15	3179	Измерване във вътрешността на сградата: ОУ „Любен Каравелов“, гр. Пазарджик, ул. „Панайот Волов“01, етаж 3 - последен кабинет № 305 по изобразително изкуство	50	19	0,37	0,3	10
16	3179	Измерване от кота терен: ОУ „Любен Каравелов“, гр. Пазарджик, ул. „Панайот Волов“01, пред входа на училището	40	30	0,05	0,03	10
17	3179	Измерване от кота терен: ОУ „Любен Каравелов“, гр. Пазарджик, ул. „Панайот Волов“01, двор запад	50	30	0,04	0,02	10
18	3179	Измерване от кота терен: ОУ „Любен Каравелов“, гр. Пазарджик, ул. „Панайот Волов“01, двор изток	60	30	0,03	0,02	10

19	PAZ0001	Измерване от кота терен: ОУ "Христо Смирненски", гр. Пазарджик, ул. "Димитър Петков" №2, двор север	40	26	0,09	0,03	10
20	PAZ0001	Измерване от кота терен: ОУ "Христо Смирненски", гр. Пазарджик, ул. "Димитър Петков" №2, двар юг	60	26	0,16	0,12	10
21	PAZ0001	Измерване от кота терен: ОУ "Христо Смирненски", гр. Пазарджик, ул. "Димитър Петков" №2	70	26	0,07	0,03	10
22	PAZ0001	Измерване във вътрешността на сградата: ОУ "Христо Смирненски", гр. Пазарджик, ул. "Димитър Петков" №2, ет. 3 последен класна стая	70	17	0,64	0,55	10
23	PAZ0003	Измерване във вътрешността на сградата: ОУ "Отец Паисий", гр. Батак, ул. "Иван Вазов" №3, етаж последен под БС	3	5	0,02	0,01	10
24	PAZ0003	Измерване във вътрешността на сградата: ОУ "Отец Паисий", гр. Батак, ул.	15	5	0,08	0,06	10

		"Иван Вазов" №3, етаж последен кабинет					
25	PAZ0003	Измерване от кота терен: ОУ "Отец Паисий", гр. Батак, ул. "Иван Вазов" №3, пред входа на училището	40	20	0,11	0,07	10
26	PAZ0003	Измерване от кота терен: ОУ "Отец Паисий", гр. Батак, ул. "Иван Вазов" №3, двор югоизток	50	20	0,32	0,28	10
27	PAZ0003	Измерване от кота терен: ОУ "Отец Паисий", гр. Батак, ул. "Иван Вазов" №3, двор югозапад	30	20	0,03	0,01	10
28	PAZ0004	Измерване във вътрешността на сградата: СУ "Александър Иванов - Чапай", гр. Белово, ул. "Тодор Каблешков" №5, последен етаж 3, кабинет 10	70	12	0,18	0,15	10
29	PAZ0004	Измерване от кота терен: СУ "Александър Иванов - Чапай", гр. Белово, ул. "Тодор Каблешков" №5, пред входа на училището	80	22	0,04	0,03	10

30	PAZ0004	Измерване от кота терен: СУ "Александър Иванов - Чапай", гр. Белово, ул. "Тодор Каблешков" №5, двор изток	60	22	0,19	0,15	10
31	PAZ0004	Измерване от кота терен: СУ "Александър Иванов - Чапай", гр. Белово, ул. "Тодор Каблешков" №5, двор запад	90	22	0,21	0,19	10
32	PAZ0005.A	Измерване във вътрешността на сградата: Ученическо общежитие към спортно училище СУ "Георги Бенковски", гр. Пазарджик, бул. "Христо Ботев" №38, последен ет. 6 стая № 610	70	7	2,74	2,31	10
33	PAZ0005.A	Измерване във вътрешността на сградата: Ученическо общежитие към спортно училище СУ "Георги Бенковски", гр. Пазарджик, бул. "Христо Ботев" №38, тераса на стая 610 на последен етаж 6	70	7	4,04	2,89	10
34	PAZ0005.A	Измерване от кота терен: Ученическо общежитие към спортно училище СУ "Георги Бенковски", гр.	70	26	0,36	0,31	10

		Пазарджик, бул. "Христо Ботев" №38, пред входа					
35	PAZ0007	Измерване от кота терен: СУ "Георги Брегов", гр. Пазарджик, ул. "Г. Брегов" № 20, двор север	40	25	0,48	0,38	10
36	PAZ0007	Измерване от кота терен: СУ "Георги Брегов", гр. Пазарджик, ул. "Г. Брегов" № 20, спортни игрища	70	25	0,05	0,03	10
37	PAZ0007	Измерване от кота терен: СУ "Георги Брегов", гр. Пазарджик, ул. "Г. Брегов" № 20, пред входа на сградата	50	25	0,34	0,3	10
38	PAZ0007	Измерване във вътрешността на сградата: СУ "Георги Брегов", гр. Пазарджик, ул. "Г. Брегов" № 20, последен ет. 3 кабинет № 310 по музика и СОП	50	19	0,43	0,38	10
39	PAZ002	Измерване от кота терен: СУ "Св. Климент Охридски", гр. Пазарджик, ул. "Васил Левски" №58, двор юг	50	36	0,02	0,01	10

40	PAZ002	Измерване от кота терен: СУ "Св. Климент Охридски", гр. Пазарджик, ул. "Васил Левски" №58, двор север	70	36	0,09	0,06	10
41	PAZ002	Измерване от кота терен: СУ "Св. Климент Охридски", гр. Пазарджик, ул. "Васил Левски" №58, пред входа на училището	60	36	0,12	0,07	10
42	PAZ002	Измерване във вътрешността на сградата: СУ "Св. Климент Охридски", гр. Пазарджик, ул. "Васил Левски" №58, последен ет. 4, кабинет по история и география	60	27	0,31	0,28	10
43	PAZ0044.A008	Измерване във вътрешността на сградата: ДГ "Пролет", гр. Панагюрище, ул. "Кирил Гешанов" №8, занималня, ет.2 последен	100	12	0,07	0,05	10
44	PAZ0044.A008	Измерване във вътрешността на сградата: ДГ "Пролет", гр. Панагюрище, ул. "Кирил Гешанов" №8, учителска стая, ет. 2 последен	100	10	0,06	0,04	10

45	PAZ0044.A008	Измерване от кота терен: ДГ "Пролет", гр. Панагюрище, ул. "Кирил Гешанов" №8, пред входа на детската градина	100	25	0,09	0,06	10
46	PAZ0044.A008	Измерване от кота терен: ДГ "Пролет", гр. Панагюрище, ул. "Кирил Гешанов" №8, двор	100	25	0,11	0,09	10
47	PAZ005	Измерване във вътрешността на сградата: ДГ "Радост", гр. Пазарджик, ул. "Димитър Греков" №2, ет. 2 спалня	30	35	0,21	0,17	10
48	PAZ005	Измерване във вътрешността на сградата: ДГ "Радост", гр. Пазарджик, ул. "Димитър Греков" №2, ет. 2 занималня	30	35	0,16	0,13	10
49	PAZ005	Измерване от кота терен: ДГ "Радост", гр. Пазарджик, ул. "Димитър Греков" №2, двор изток	10	40	0,33	0,27	10
50	PAZ005	Измерване от кота терен: ДГ "Радост", гр. Пазарджик, ул. "Димитър Греков" №2, двор запад	60	40	0,17	0,12	10

51	PAZ0057.A008	Измерване във вътрешността на сградата: СУ "Васил Левски", гр. Велинград, ул. "Кристал" №10, кабинет 400, ет.4 последен	100	10	0,06	0,04	10
52	PAZ0057.A008	Измерване от кота терен: СУ "Васил Левски", гр. Велинград, ул. "Кристал" №10, двор юг	80	25	0,09	0,06	10
53	PAZ0057.A008	Измерване от кота терен: СУ "Васил Левски", гр. Велинград, ул. "Кристал" №10, двор север	120	25	0,27	0,22	10
54	PAZ0200.A002	Измерване във вътрешността на сградата: ДГ "Здравец", гр. Пазарджик, ул. "Васил Априлов" №1, ет. 3 последен занималня	100	34	0,1	0,07	10
55	PAZ0200.A002	Измерване от кота терен: ДГ "Здравец", гр. Пазарджик, ул. "Васил Априлов" №1, двор югозапад	60	43	0,05	0,03	10
56	PD2723_A	Измерване във вътрешността на сградата: СУ "Св. Св. Кирил и Методий", гр. Сърница, ул. "Свобода" № 60, класна стая на IA клас, ет. 3 последен	100	10	0,02	0,01	10

57	PD2723_A	Измерване във вътрешността на сградата: СУ "Св. Св. Кирил и Методий", гр. Сърница, ул. "Свобода" № 60ет.3 последен, коридор	100	10	0,05	0,02	10
58	PD2723_A	Измерване от кота терен: СУ "Св. Св. Кирил и Методий", гр. Сърница, ул. "Свобода" № 60, игрище	70	18	0,07	0,05	10
59	PD2723_A	Измерване от кота терен: СУ "Св. Св. Кирил и Методий", гр. Сърница, ул. "Свобода" № 60, двор	120	18	0,05	0,02	10
60	PD2936A	Измерване във вътрешността на сградата: Медицински център "Стрелец", гр. Стрелча, ул. "Иван Павлов" №2, кабинет запад, ет. 3 последен	30	10	0,04	0,02	10
61	PD2936A	Измерване във вътрешността на сградата: Медицински център "Стрелец", гр. Стрелча, ул. "Иван Павлов" №2, кабинет изток, ет. 3 последен	30	10	0,05	0,03	10
62	PD2936A	Измерване от кота терен: Медицински център "Стрелец", гр. Стрелча, ул. "Иван	40	18	0,12	0,1	10

		Павлов" №2, пред входа на поликлиниката					

В таблица № 4 са представени данните от извършените измервания на ЕМП в сгради на детски и учебни заведения, пред входа и прилежащата територия на съответните обекти. Извършени са измервания в пет детски градини, десет училища, едно общежитие към учебно заведение и една поликлиника.

При пределно допустимо ниво плътност на енергиен поток S /плътност на мощност/ S = 10 μW/cm² няма установени превишения при нито едно от извършените измервания.

- Стойности на ЕМП измерени на 10% от всички останали обекти, източници на нейонизиращи лъчения, разположени на територия с голяма концентрация на население и жилищни сгради:

Таблица № 5

No	Свързани източници на ЕМП	Описание на мястото на измерване	Отстояние от източника на излъчване до мястото на измерване Хоризонтално, L [m]	Отстояние от източника на излъчване до мястото на измерване Вертикално, Δh [m]	Моментна стойност на плътността на мощност S [μW/cm²]	Средна стойност на плътността на мощност за 6 min интервал S [μW/cm²]	Пределно допустимо ниво S [μW/cm²]
1	2793	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 1	60	14	0,15	0,11	10
2	2793	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 2	20	14	1,39	1,15	10

3	2793	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 2	40	14	0,51	0,42	10
4	2793	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 2	60	14	0,16	0,11	10
5	2793	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 3	60	14	0,13	0,1	10
6	2795	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 1	20	15	0,26	0,22	10
7	2795	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 1	40	15	0,48	0,41	10
8	2795	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 1	60	15	0,2	0,16	10
9	2795	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 2	40	15	0,11	0,09	10
10	2795	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 3	20	15	0,45	0,39	10
11	2795	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 3	40	15	0,29	0,23	10
12	2795	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 3	60	15	0,45	0,4	10
13	2797	Измерване от кота терен: срещу антена 1	10	17	0,71	0,64	10

14	2797	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 1	20	17	0,17	0,13	10
15	2797	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 2	20	17	0,14	0,1	10
16	2797	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 2	40	17	0,18	0,12	10
17	2797	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 2	60	17	0,2	0,14	10
18	2797	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 3	10	17	0,54	0,44	10
19	2797	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 4	40	17	0,05	0,02	10
20	2797	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 4	60	17	0,06	0,02	10
21	3056	Измерване от кота терен: гр. Пещера, ул. "Петър Раков" № 31, вх. Б, срещу секторна антена А и А1	20	18	0,93	0,86	10
22	3056	Измерване от кота терен: гр. Пещера, ул. "Петър Раков" № 31, вх. Б, срещу секторни антени А и А1	40	18	1,35	1,06	10

23	3056	Измерване от кота терен: гр. Пещера, ул. "Петър Раков" № 31, вх. Б, срещу секторни антени A и A1	60	18	0,38	0,34	10
24	3056	Измерване от кота терен: гр. Пещера, ул. "Петър Раков" № 31, вх. Б, срещу секторни антени B и B1	20	18	0,68	0,58	10
25	3056	Измерване от кота терен: гр. Пещера, ул. "Петър Раков" № 31, вх. Б, срещу секторна антени C и C1	20	18	0,64	0,53	10
26	3056	Измерване от кота терен: гр. Пещера, ул. "Петър Раков" № 31, вх. Б, срещу секторни антени D и D1	10	18	2,22	1,15	10
27	3056	Измерване от кота терен: гр. Пещера, ул. "Петър Раков" № 31, вх. Б, секторни антени D и D1	20	18	0,39	0,35	10
28	3155	Измерване от кота терен: срещу секторна антена A	10	14	0,61	0,54	10
29	3155	Измерване от кота терен: срещу секторна антена A	20	14	0,18	0,15	10

30	3155	Измерване от кота терен: срещу секторна антена B	50	14	0,09	0,07	10
31	3155	Измерване от кота терен: срещу секторна антена C	30	14	0,1	0,08	10
32	3155	Измерване от кота терен: срещу секторна антена C	50	14	0,08	0,04	10
33	3155	Измерване от кота терен: срещу секторна антена C	70	14	0,37	0,32	10
34	3224	Измерване от кота терен: срещу секторна антена A	10	11	1,2	1,11	10
35	3224	Измерване от кота терен: срещу секторна антена B	70	11	0,06	0,03	10
36	3224	Измерване от кота терен: срещу секторна антена C	20	11	0,36	0,32	10
37	3224	Измерване от кота терен: срещу секторна антена C	40	11	0,27	0,21	10
38	3224	Измерване от кота терен: срещу секторна антена C	60	11	0,23	0,19	10
39	3259	Измерване от кота терен: гр. Пещера, ул. "Стефан Кънчев" № 25, пред носещата сграда	10	11	0,02	0,01	10

40	3259	Измерване от кота терен: гр. Пещера, ул. "Стефан Кънчев" № 25, срещу секторна антена 1 и 1*	70	11	0,22	0,18	10
41	3259	Измерване от кота терен: гр. Пещера, ул. "Стефан Кънчев" № 25, срещу секторна антена 1 и 1*	90	11	0,12	0,07	10
42	3259	Измерване от кота терен: гр. Пещера, ул. "Стефан Кънчев" № 25, срещу секторни антени 2 и 2*	110	11	0,05	0,03	10
43	3259	Измерване от кота терен: гр. Пещера, ул. "Стефан Кънчев" № 25, срещу секторни антени 2 и 2*	125	17	0,05	0,02	10
44	PAZ0030.A006	Измерване от кота терен: срещу секторни антени 1 и 1*	20	56	0,47	0,39	10
45	PAZ0030.A006	Измерване от кота терен: срещу секторни антени 1 и 1*	40	56	0,38	0,31	10
46	PAZ0030.A006	Измерване от кота терен: срещу секторни антени 1 и 1*	60	56	0,35	0,3	10

47	PAZ0030.A006	Измерване от кота терен: срещу секторни антени 3 и 3*	20	56	0,52	0,44	10
48	PAZ0030.A006	Измерване от кота терен: срещу секторни антени 3 и 3*	40	56	0,16	0,12	10
49	PAZ0030.A006	Измерване от кота терен: срещу секторни антени 3 и 3*	60	56	0,44	0,37	10
50	PAZ0210.A001	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 1	20	24	0,05	0,02	10
51	PAZ0210.A001	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 1	40	24	0,08	0,06	10
52	PAZ0210.A001	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 1	60	24	0,06	0,04	10
53	PAZ0210.A001	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 2	20	24	0,23	0,19	10
54	PAZ0210.A001	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 2	40	24	0,27	0,21	10
55	PAZ0210.A001	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 2	60	24	0,08	0,07	10
56	PAZ0210.A001	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 3	20	24	0,25	0,2	10

57	PAZ0210.A001	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 2	40	24	0,13	0,1	10
58	PAZ0210.A001	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 3	60	24	0,21	0,17	10
59	PD2669 C	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 1	20	20	0,77	0,65	10
60	PD2669 C	Измерване от кота терен: срещу секторна антена	20	20	0,53	0,41	10
61	PD2669 C	Измерване от кота терен: срещу секторна антена 3	40	20	0,24	0,2	10

Извършен е мониторинг на 10 броя източници на електромагнитно поле, разположени на територия с голяма концентрация на население и сгради. Направени са 61 бр. измервания.

При пределно допустимо ниво на плътност на енергиен поток S /плътност на мощност/ S = 10 μW/cm² няма установени превишения при нито едно от извършените измервания.

В хода на мониторинга се установи, че Приемно предавателна станция №PD 2901_E „GRASHEVO", с. Грашево, общ. Велинград, УПИ XII – общ., кв. 3, оператор: „БТК" ЕАД, вписана в регистъра на обектите с обществено предназначение с № 1346004639/12.03.2020 г. и Приемно-предавателна станция PD 2724, гр. Ракитово, ул. "Иван Клинчаров" № 57, УПИ XII-633, кв. 27, оператор "Българска телекомуникационна компания" АД с рег. № 1346004606/ 30.12.2011 г. са демонтирани. С цел актуализиране на Регистъра на обекти с обществено предназначение, воден от РЗИ Пазарджик до „Виваком България" ЕАД е изпратено е писмо със запитване, относно това дали тези станции ще бъдат монтирани отново или не. До този момент няма отговор от мобилния оператор.

6. Технически средства, с които са проведени измерванията

Измерването на източниците на ЕМП се извърши в периода 14.10.2024 г. – 25.10.2024 г., съвместно със служители от отдел „Лабораторни изследвания" при РЗИ – Пловдив. Измерени бяха стойностите на плътност на енергиен поток /плътност на мощност/ S (μW/cm²), съгласно „Методика за измерване и оценка на ЕМП в населена околност на предавателни антени към системи за мобилни връзки - сборник методи за хигиенни изследвания, НЦХМЕХ, том IV, както и за спазване изискванията на чл. 5, ал. 1 от Наредба № 9 от 1991 г. за пределно допустими нива на електромагнитни полета в населени територии и определяне на хигиенно – защитни зони около излъчващи обекти (Обн. ДВ, бр. 35 от 3.05.1991 г., попр. ДВ, бр. 38 от 14.05.1991 г., изм. ДВ, бр. 8 от 22.01.2002 г.).

Пределно допустимото ниво (ПДН) за параметъра плътност на енергиен поток /плътност на мощност/ S (μW/cm²), съгласно нормативната уредба е Sпдн = 10μW/cm².

За извършване на измерванията е използван преносим уред за измерване на ЕМП - Wavecontrol SMP; Инд. № 13SM0254 със сонда WPF8 - №13WP040289-работна честотна лента от 100 kHz до 8GHz; Свидетелство за калибриране № 24/10895 от 19.07.2024 г. LabCal-Wavecontrol, Radio-electric Calibration Laboratory, C/Pallars 65-71, 08018 Barselona (Spain).

Резултатите от измерванията са представени в Протоколи от контрол на електромагнитни полета в зависимост от мястото на измерване и разстоянието до излъчвателя на електромагнитното лъчение.

7. Брой на извършените проверки по сигнали и жалби и резултатите от тях

За периода 01.12.2023 г. до 30.11.2024 г. в РЗИ - Пазарджик не са постъпвали жалби и сигнали, свързани с източници на нейонизиращи електромагнитни лъчения, разположени на територията на област Пазарджик.

8. Изводи и заключения

- От представените резултати на извършените измерванията на ЕМП на базови станции за мобилна комуникация на територията на област Пазарджик се вижда, че измерените стойности са под пределно допустимото ниво на показателя плътност на мощност, посочен в Наредба № 9 от 1991 г. за пределно допустими нива на електромагнитни полета в населени територии и определяне на хигиенно – защитни зони около излъчващи обекти.
- Обследваните антени на мобилни оператори не представляват здравен риск за населението, живеещо в близост до тях.

Изготвил: инж. Румяна Найденова –

гл. инспектор, отдел ПБПЗ, ДОЗ на РЗИ – Пазарджик